

ze dne 21. října 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu podle §§ 197, 200, 201 d) tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Nelze přisvědčiti námitce (popírající patrně zákonnou náležitost lstivosti), že vyhlášení vyrovnacího řízení jest veřejné, přesněji asi, že se uveřejňuje a předpokládá se, že jest každému obchodníku známo, dále, že lze předpokládati, že se obchodník sám informuje, než nabízí někomu zboží ke koupi. Pojem lstivosti nepředpokládá (kromě § 201 b) tr. zák.) sice jen vnímavost, nýbrž i soudnost klamané osoby, takže pod onen pojem nespádají případy, v nichž lze klam poznati jako takový klamanou osobou prostředky, které má po ruce v době klamu; avšak nepředpokládá zvláštní opatrnost (nedůvěřivost) klamané osoby, nevyžaduje zvláštní záludnost neb úskočnost klamu, jíž nemohlo býti bezpečně a s úspěchem čeleno ani prostředky vzdálenějšími a nepohotovými. Proto nezáleží na tom, že se mohl svědek K. dovědět o vyrovnacím řízení z novin a informovati se v bydlišti stěžovatelově neb jinde o jeho obchodním a finančním stavu. Stačí, že neschopnost a neochotu stěžovatele k placení neznal a nemohl poznati již z objednávek, naopak mohl podle důvěry v obchodním životě obvyklé předpokládati, že objednatel má při nejmenším dobrou vůli platiti, a řádně vedený podnik. Arciž jest lstivost nutnou náležitostí podvodu, i pokud v něm jde o využívání cizího omylu nebo cizí nevědomosti. Než i k této náležitosti, v rozsudečném výroku arcíž neuvedené, jest rozhodovacími důvody přisvědčeno. Její opodstatnění shledává rozsudek, i pokud jde o využívání nevědomosti K-ovy o stěžovatelově neschopnosti platiti, zřejmě v obsahu objednávek, a to právem. Sliboval-li majitel »první výroby oděvů v I.« zaplatiti do 30 dnů se skontem 2%, pokud se týče do 60 dnů netto, a usiluje-li dalšími dopisy o zmírnění těchto podmínek, najmě o větší skonto, počínal si jako obchodník reální, dostatečným výdělkem vládnoucí a tím, je-li jako stěžovatel na místě dosti vzdáleném od místa dodavatele, takovým způsobem, že pravý stav jeho obchodu a pravý jeho úmysl jen ztěžka může býti dodavatelem zjištěn a podle zásad řádného obchodování nemůže neb alespoň nemusí býti předpokládán. Podle toho neomezil se stěžovatel na pouhé zneužití omylu (nevědomosti) dodavatele K-e, nýbrž prohluboval omyl ten, utvrzoval v něm K-e klamem proň nepoznatelným, tudíž způsobem lstivým, protože odporujícím pravidlům obchodního života.

Čís. 4068.

Ke skutkové podstatě zločinu podle § 85 b) tr. zák. stačí možnost ublížiti komukoliv, třebas způsobem nepatrným; velikost nebezpečí a skutečnost způsobeného poškození jsou jen další náležitosti činu, rozhodné pro výměru trestu podle § 86 tr. zák.

Subjektivní stránka zločinu podle § 85 b) tr. zák. jest naplněna, měl-li pachatel úmysl poškoditi cizí majetek (rozbítí okna) a uvědomil-li si

současně, že z tohoto poškození může vzejíti některé z nebezpečí v zákoně uvedených (že v místnosti jest nebo může býti někdo přítomen a bude nebo může býti zasažen), že však představa ta ho nezdržela od provedení skutku.

(Rozh. ze dne 11. února 1931, Zm II 51/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Brně ze dne 18. prosince 1929, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí vydíráním podle § 98 b) tr. zák. a zločinem veřejného násilí zlomyslným poškozením cizího majetku podle § 85 b) tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Ohledně zločinu podle § 85 písm. b) tr. zák. domnívá se zmateční stížnost, že prý po objektivní stránce není nic prokázáno, co by nasvědčovalo možnosti přivoditi zlomyslným rozbitím oken nebezpečí pro život, zdraví a bezpečnost lidského těla. Námitkami těmi hodnotí si však stěžovatel sám svědectví Anny N-ové a Marie M-ové, a to na podkladě nesprávné jejich citace a výkladu a brojí jen způsobem po zákonu nepřipustným proti úsudku nalézacího soudu, odvozenému z výpovědí těchto svědků. Uvádí-li Anna N-ová, že stála od okna asi dva a půl metru, že střeptiny z rozbitého okna padly jí až na nohy a do troků, ve kterých prala, že M-ová seděla v její blízkosti zády k oknu, potvrzuje-li dále svědkyně M-ová, že seděla poblíže okna a že mohl snadno býti někdo poraněn, jest při tomto stavu průvodů úsudek soudu o možnosti ohrožení tělesné bezpečnosti lidí jen logickým jejich závěrem, i když se svědkyně N-ová domnívá, že střeptiny padnuvší jí na nohy, jí samotné nemohly vážně ublížiti. Ke skutkové podstatě zločinu podle § 85 b) tr. zák. stačí však již pouhá možnost ublížiti komukoliv, třeba způsobem jen nepatrným, kdežto velikost nebezpečí a skutečnost způsobeného poškození jsou jen další náležitosti činu rozhodné pro výměru trestu podle § 86 tr. zák. Zmateční stížnosti nelze přisvědčiti ani, požaduje-li pro subjektivní stránku zločinu podle § 85 b) tr. zák. průkaz zvláštního úmyslu a vůle přivoditi nebezpečí v zákoně tom naznačené. Povahy zlého úmyslu, vyjádřená pro celý obor trestního práva v § 1 tr. zák., činí dostačující známkou jeho jsoucnosti pouhé vědomí pachatelovo, provádějící trestnou činnost, že z jeho jednání může povstati určité zlo. Subjektivní stránka zločinu podle § 85 b) tr. zák. jest splněna, měl-li pachatel úmysl poškoditi cizí majetek (rozbítí okna) a uvědomil-li si současně (vznikla-li v jeho duševní činnosti i určitá představa), že z onoho poškození může vzejíti některé z oněch nebezpečí, která zákon uvádí, že však tato představa neměla vliv na jeho trestné rozhodnutí, nezdržela ho od provedení skutku; tudíž, pokud se souzeného případu týče, že jest nebo může býti někdo v místnosti přítomen a bude nebo může býti za-

sažen předmětem do okna vhozeným nebo střepinami padajícího skla. Zjišťuje-li proto v souzeném případě rozsudek skutkově způsobem zmateční stížnost nedotčeným — její vývody v tom směru jsou jen pouhým po zákonu nepřípustným brojením — že obžalovaný, rozmlouvaje předem s N-ovou, stojící za oknem, musil viděti, že ona i M-ová jsou v bezprostřední blízkosti okna, a že tedy střepiny mohou tu neb onu z nich zasáhnouti, že však přes to okno i květináče rozbil ze zlomyslnosti, zjistil vše, co dostačuje k naplnění subjektivní stránky zločinu, jímž uznal stěžovatele vinným.

Čís. 4069.

Knihkupec, prodáv knihu, jejíž původce, nakladatel a tiskař jsou v cizině a nemohou proto býti postaveni před tuzemský soud (§ 1 odst. 2 tisk. nov., § 24 tisk. nov.), nedopouští se urážky na cti, aniž ho stihá zodpovědnost za zanedbání povinné péče podle § 6 tisk. nov., neznal-li závadný obsah knihy a nemohl-li si proto býti vědom toho, že se rozšiřováním knihy dotýká cti jiného.

(Rozh. ze dne 11. února 1931, Zm II 131/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost soukromého obžalobce do rozsudku krajského jako kmetského soudu v Uherském Hradišti ze dne 2. listopadu 1929, jímž byl obžalovaný zproštěn podle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti cti podle §§ 487, 488, 491 tr. zák.

D ů v o d y:

V souzeném případě jde o tiskopis neperiodický. Platí tedy předpis § 24 tisk. nov. čís. 124/24. Podle tohoto § 24 jest na činy v § 1 tisk. nov. uvedené, byly-li spáchány obsahem neperiodického tiskopisu, užítí ustanovení § 1 tisk. nov., najmě § 1 odst. (2), avšak na místo zodpovědného redaktora nastupuje nakladatel (vydavatel) a, není-li znám, zodpovědný správce tiskárny. Původce, nakladatel a tiskař jsou vesměs v cizině a nemohou býti postaveni před tuzemský soud. Nejsou tedy podle § 1 odst. 2, § 24 tisk. nov. ze zodpovědnosti vyňaty osoby, jež spolupůsobily při obvyklém rozšiřování tiskopisů. Podle § 7 tr. zák., byl-li spáchán zločin obsahem tiskopisu, jsou vinni týmž zločinem obstaravatel prodeje, knihkupec a vůbec všechny osoby, jež při rozšiřování trestného tiskopisu spolupůsobily, ač lze-li na ně vztahovati obecná ustanovení § 1 tr. zák., a podle § 10 tr. zák. počíná se trestnost činu pro ně počátkem jejich spolupůsobení. Podle § 239 tr. zák. mají se vztahovati ustanovení §§ 5 až 11 tr. zák. o zločinech i na přečiny, pokud výjimky z toho nevyplývají ze zvláštní povahy přečinu. Po stránce subjektivní nevyžaduje se k přečinům proti bezpečnosti cti podle